

Universiteit
Leiden
The Netherlands

The Rhetoric of Illusion: Persuasion and Response in Forgery, the Arts and Other Deceptions (1600-1750)

Hylkema, J.J.

Citation

Hylkema, J. J. (2019, June 20). *The Rhetoric of Illusion: Persuasion and Response in Forgery, the Arts and Other Deceptions (1600-1750)*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/74295>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/74295>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/74295> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Hylkema, J.J.

Title: The Rhetoric of Illusion: Persuasion and Response in Forgery, the Arts and Other Deceptions (1600-1750)

Issue Date: 2019-06-20

Samenvatting

Hendrick Goltzius volgt in zijn tekening ‘De Kinderen van Mercurius’ (1596) de traditie van de *Planetenkinder* door Mercurius te omringen met zijn kroost, de beroepen die met hem verbonden zijn. Wel breekt hij met de conventie van het genre om Mercurius in de context van de handel te presenteren: door twee redenaars aan de voeten van de god te plaatsen, benadrukt Goltzius dat hij hem in zijn rol als beschermer van de retorica, de kunst van het overreden, afbeeldt. Achter Mercurius zien we zijn andere kinderen: de schilder, de beeldhouwer, de acteurs op de scène en, midden in het beeld, de kwakzalver, die met zoveel verschillende vormen van bedrog werd geassocieerd, van tekstuele vervalsing tot *imposture* (het aannemen van een verzonnen identiteit), dat hij aan het einde van de zestiende eeuw door heel Europa een symbool voor bedrog was geworden. Wat al deze beroepen verenigt, is dat ze allemaal leugens weven, een idee dat Goltzius onderstreept door op prominente wijze een schietspoel tussen de kwakzalver en de schilder te plaatsen. De schietspoel verwijst naar het vroegmoderne Nederlandse woord ‘webbe’, dat ‘gewoven stof’ betekende maar ook werd gebruikt in de zinsnede ‘een webbe van leughens’, wat letterlijk vertaald wordt als ‘een weefsel van leugens’.

De leugens van vervalsers, *imposters*, schilders, toneelschrijvers, dichters en andere soorten oplichters vormen het hoofdthema van dit proefschrift, dat in veel opzichten wordt gekenmerkt door verscheidenheid. De dissertatie is een verzameling van vijf artikelen over vijf zeer verschillende misleidingen. De eerste is *The Originall of Idolatries* (1624), een religieuze verhandeling die door Abraham Darcie, de vertaler van het werk, opzettelijk verkeerd werd gepresenteerd onder de naam van de bekende filoloog Isaac Casaubon. De tweede is een strooibiljet uit 1676, dat reclame maakt voor een Italiaanse kwakzalver in Londen, maar in werkelijkheid door de dichter John Wilmot, de Graaf van Rochester, werd geschreven. Het derde geval is dat van George Psalmanazar, die bij zijn aankomst in Londen in 1703 beweerde dat hij uit Formosa, het huidige Taiwan, afkomstig was. Als ‘The Native of Formosa’, werd Psalmanazar op slag een beroemdheid en hij publiceerde het jaar daarop een bijna volledig verzonnen verhandeling over zijn vermeende moederland, *An Historical and Geographical Description of Formosa* (1704). De vierde zaak betreft het opmerkelijke verhaal van Mary Toft, een jonge vrouw die in 1726 enkele van de meest vooraanstaande artsen uit haar deed geloven dat zij konijnen baarde. The Great Bottle Hoax, de laatste misleiding in de reeks, vond plaats op 16 januari 1749, nadat een advertentie

had aangekondigd dat een man in een klein flesje zou springen op het podium van het New Theatre in Londen. De voorstelling was uitverkocht maar de man en het flesje waren nergens te bekennen. Al snel realiseerde het publiek zich dat het voor de gek was gehouden en brak het theater bijna tot de grond af.

Wat deze misleidingen gemeen hebben is dat ze allemaal tussen 1620 en 1750 in Londen werden gepresenteerd en ontmaskerd, en dat ze allemaal kunnen worden gedefinieerd als *creative forgery* (creatieve vervalsing), een term die ik gebruik voor vervalsingen, *impostures* en andere vormen van bedrog die originele en unieke creaties zijn, in plaats van kopieën die opzettelijk gemaakt zijn om als hun prototype gepresenteerd te worden. Het ontbreken van een prototype heeft grote gevolgen voor de manier waarop een vervalsing wordt gemaakt, gepresenteerd en geëvalueerd, en de impact die deze zal hebben op de wereld. *Creative forgery* is een nadrukkelijk retorisch genre: de vervalsingen worden gemaakt om hun publiek van hun authenticiteit te overreden en om in de werkelijkheid verweven te worden. Dit is een zeer complex proces en alle vijf artikelen richten zich op de verschillende strategieën die bij dit proces van overreding en reactie komen kijken, van de kat-en-muisspelletjes tussen de vervalser en zijn publiek tot de stroom van prenten en pamfletten die op de ontmaskering volgen.

De vijf artikelen zijn verder verbonden door drie thema's, waarvan de belangrijkste de relatie is tussen de dynamiek van *creative forgery* en die van artistieke misleiding in de vroegmoderne periode. De eerste vraag binnen dit thema is waarom sommige kunstenaars, zoals Goltzius, en toneelschrijvers zich in de vroegmoderne periode met bedriegers identificeerden en welke rol de concepten van overreding en reactie in deze identificatie speelden. Deze vraag komt voor het eerst aan de orde in 'The Artist and the Mountebank: Rochester's Alexander Bendo and the Dynamics of Forgery and Illusion in 17th-Century Art', het tweede artikel in het proefschrift. Mijn discussie plaatst Rochesters strooibiljet in de traditie waarin kunstenaars en toneelschrijvers het bedrog van de kwakzalver vergelijken met hun eigen doel en vermogen om hun publiek te laten geloven, hoe vluchtig ook, dat zij naar een echt object kijken in plaats van een representatie.

De theorie en praktijk van het illusionisme in de kunst is ook het onderwerp van het laatste artikel, 'The Pleasure of being Deceived: Spectatorship in the Arts and Other Deceptions in 18th-Century England', waarin drie van de commentaren op de zaak van Mary Toft en de Great Bottle Hoax worden besproken, waaronder de prenten *Cunicularii or The Wise men of Godliman in Consultation* (1726) van William Hogarth en *The Bottle Conjurer, from Head to Foot, without Equivocation* (1749)

van George Bickham the Younger. Deze prenten bevatten impliciete en expliciete discussies over de dynamiek van de illusie in de schilderkunst en het theater en hoe deze zich verhoudt tot de dynamiek van echt bedrog, zoals in de zaken van Mary Toft en de Great Bottle Hoax. Beide prenten reflecteren op een cruciale vraag: waarin verschillen echt bedrog en artistieke illusie?

Het tweede thema betreft de relatie tussen vervalsing en de wetenschap in het vroegmoderne Engeland. Ik onderzoek deze relatie op drie manieren, te beginnen met de houding van vroegmoderne filologen, zoals Joseph Scaliger, Isaac Casaubon en Joseph Bentley, tegenover vervalsing. Zoals Anthony Grafton opmerkt in *Forgers and Critics. Creativity and Duplicity in Western Scholarship* (1990), beschouwde Joseph Scaliger het opsporen van valse passages en werken als de belangrijkste taak van de filoloog en deze benadering zou van grote invloed zijn op de relatie tussen filologie en vervalsing in de vroegmoderne periode.² Het eerste artikel, 'The Forgery of Isaac Casaubon's Name: Authority and *The Originall of Idolatries*', bespreekt deze relatie in de context van *The Vindication or Defence of Isaac Casaubon* (1624). In deze uiterst felle reactie op *The Originall* gaat Meric Casaubon niet alleen in op de verbanden tussen vervalsing en wetenschap, maar gebruikt de filologische instrumenten van zijn vader om te bewijzen dat deze *The Originall* niet geschreven kan hebben.

Het derde artikel, 'Between Fact and Fiction: Transforming the Past in George Psalmanazars Forged Histories of the Orient', combineert de thema's van de relatie tussen vervalsing en wetenschap en die tussen vervalsing en kunst, in die zin dat het aantoonst hoe Psalmanazar in *An Historical and Geographical Description of Formosa* de generieke conventies van de historische wetenschap inzet om het fictieve karakter van het boek te verhullen en zijn lezers te overtuigen van de waarheidsgetrouwheid van zijn vaak zeer buitenissige beweringen over Formosa. 'The New Phalaris: George Psalmanazar between the Moderns and the Ancients', het vierde artikel, stelt dat de filologische houding ten opzichte van vervalsing aan het einde van de 17de eeuw zou botsen met het discours van het artistiek illusionisme in de zogenaamde *Battle of the Books* en plaatst de receptie van Psalmanazars *imposture* in de context van deze confrontatie.

Het derde thema is de creative forgery als locus van verandering, definitie en herdefiniëring. Alle teksten en beelden die in de artikelen besproken worden, bevatten definities en herdefinities van vervalsing en verwante concepten, zoals waarheid, authenticiteit en realiteit. Graftons *Forgers and Critics* opende de weg naar een nieuwe wetenschappelijke benadering van vervalsing, waarbij vervalsingen

2 Grafton, *Forgers and Critics*, 74.

niet langer op morele gronden worden veroordeeld of afgedaan als literaire curiosa. In plaats daarvan wordt onderzocht hoe de verschillende stadia van de levenscyclus van een vervalsing, van de creatie tot de nasleep van de ontmaskering, bepaalde bredere ontwikkelingen weerspiegelen en zij van invloed zijn geweest op een breed scala aan discoursen en praktijken. De vijf artikelen in dit proefschrift delen deze benadering en belichten samen hoe het creëren en ontmaskeren van vervalsing in het vroegmoderne Engeland heeft bijgedragen aan de definitie en herdefiniëring van de dynamiek van illusie in de kunst en de relatie tussen wetenschap, waarheid en waarheidsgetrouwheid.

Deze drie thema's zijn beslist niet statisch en de artikelen zijn gerangschikt volgens de chronologie van de vervalsingsgevallen om dit te laten zien en een korte slotdiscussie, de coda, mogelijk te maken. De artikelen borduren ook inhoudelijk op elkaar voort: de discussies over de respectieve houdingen ten opzichte van bedrog in de wetenschap en de kunsten in de eerste twee artikelen vormen impliciet een basis voor mijn discussies over hoe de twee zich tot elkaar verhouden in het bedrog van George Psalmanazar en de receptie van zijn verzinsels.

1. The Forgery of Isaac Casaubon's Name: Authority and *The Originall of Idolatries*

Het eerste artikel richt zich op *The Originall of Idolatries* (1624), een lang vergeten en fel antikatholieke verhandeling die postuum onder de naam van de grote filoloog Isaac Casaubon verscheen. Meric Casaubon betwistte onmiddellijk het auteurschap van zijn vader en publiceerde op verzoek van Casaubons voormalige beschermheer, koning James I, *The Vindication or Defence of Isaac Casaubon* (1624). In dit werk gebruikt hij de filologische instrumenten en methoden van zijn vader om te bewijzen dat deze met geen mogelijkheid de auteur kon zijn van *The Originall*. Hij had gelijk: het werk was in werkelijkheid een vertaling van een anoniem, 16de-eeuws Frans pamflet, dat door de vertaler Abraham Darcie opzettelijk aan Casaubon was toegeschreven. Het feit dat Darcie de naam van Casaubon, die als filoloog meerdere vervalsingen had ontmaskerd, gebruikte voor zijn bedrog, maakt de zaak bijzonder relevant in de context van de relatie tussen vervalsing en autoriteit. De verschillende concepten, praktijken en tradities van autoriteit die aan het begin van de 17de eeuw met Casaubon geassocieerd werden waren in veel opzichten cruciaal voor het doel, de opzet en de beoogde impact van Darcies vervalsing.

Vervalsingen zijn nauw gerelateerd aan specifieke sociale en politieke ontwikkelingen en een groot netwerk van teksten. Bovendien zijn ze complex: zowel aan de kant van de vervalser als de lezer worden verschillende strategieën ingezet. Dit artikel traceert de geschiedenis van *The Originall* vanaf de basis die Darcie in eerdere werken legde tot de nasleep van de affaire en laat hierin zien hoe verschillende teksten - van Casaubon en anderen - en praktijken, zoals kritisch lezen, het opdragen van teksten en het plegen van plagiaat, allemaal een cruciale rol speelden in deze zaak en allemaal nauw verwant waren aan verschillende vormen van autoriteit - Casaubons *auctoritas* maar ook de autoriteit van James I, Meric Casaubon en Abraham Darcie.

2. The Artist and the Mountebank: Rochester's Alexander Bendo and the Dynamics of Forgery and Illusion in 17th-Century Art

In 1676 werd een strooibiljet gepubliceerd om reclame te maken voor de recente komst van de Italiaanse kwakzalver Alexander Bendo in Londen. De advertentie bevatte echter een discussie van het onderwerp dat echte kwakzalvers, gezien hun reputatie voor bedrog, nadrukkelijk vermeden. Bendo stelt dat als iemand hem als 'nep' ziet, dit alleen kan komen omdat een bedrieger hem als voorbeeld heeft gebruikt. 'Is het dan mijn schuld als de bedrieger door zijn slimheid en streken mij zo goed imiteert, dat ik er niets aan kan doen dat ik op hem lijk?'³ Maar Alexander Bendo was zelf een *creative forgery*, in de zin dat zijn persona en het strooibiljet door de Graaf van Rochester waren gefabriceerd, in een experiment met de grenzen van fictie en bedrog.

In plaats van de gangbare benadering te volgen dat het strooibiljet onderdeel zou zijn geweest van een beruchte episode in het leven van Rochester, waarin hij zich wekenlang voor Bendo uitgaf en als kwakzalver in Londen werkte, plaats ik het document in de traditie waarin schilders en toneelschrijvers zich met de figuur van de kwakzalver identificeerden. Ik bespreek dit aan de hand van Goltzius' tekening 'De kinderen van Mercurius', de kwakzalver scene uit Ben Jonsons toneelstuk *Volpone* (1606) en Gerrit Dous schilderij *De Kwakzalver* (1652), die alle drie de kwakzalver gebruiken om de illusionaire aard en dynamiek van hun eigen metier te verkennen. Rochesters Alexander Bendo strooibiljet zet deze traditie voort, maar neemt de vergelijking een grote stap verder, in een complex spel met de grenzen van

3 Rochester, *To all gentlemen, ladies, and others*, 2-3. 'Is it therefore my fault if the cheat by his wits and endeavours makes himself so like me, that consequently I cannot avoid resembling of him?'. (My translation)

representatie, waarbij de tekst heen en weer stuipt tussen poëtische virtuositeit en werkelijke misleiding.

3. Between Fact and Fiction: Transforming the Past in George Psalmanazar's Forged Histories of the Orient

Dit artikel richt zich op Psalmanazars belangrijkste vervalsing, *An Historical and Geographical Description of Formosa* (1704), en de relatie tussen vervalsing en het verleden. Literaire fictie en de wetenschap van de geschiedenis hebben gemeen dat zij voortdurend het verleden herschrijven, maar dit geldt ook voor de meeste vormen van vervalsing. Psalmanazars *Historical and Geographical Description of Formosa* is geen uitzondering op deze regel en verzint het verleden op verschillende manieren. Psalmanazar speelt hierin een complex spel met de dynamiek van waarheid en fictie en de kennis van zijn lezers van de conventies van de literaire fictie en geschiedschrijving. Zo weerspiegelt het werk een vroegmoderne opvatting over het onderscheid tussen de *ars poetica* en de *ars historica*, hetgeen ik nader toelicht aan de hand van het werk van de Franse dichter en historicus Pierre Le Moyne, en ontwikkelingen in genres in geschiedschrijving, met name de biografie, in het begin van de 18de eeuw. Psalmanazars vervalste verleden maakt het dan ook mogelijk om een beter inzicht te krijgen in de manier waarop geschiedschrijving en fictie het verleden herschreven en hoe de grens tussen waarheid en fictie zich ontwikkelde aan het begin van de 18de eeuw.

4. The New Phalaris: George Psalmanazar between the Moderns and the Ancients

Psalmanazar is de afgelopen decennia uitgegroeid tot een van de lievelingen van *forgery studies* en heeft, samen met Thomas Chatterton, James Macpherson en William Henry Ireland, een vaste plek in de canon van de 18de-eeuwse meestersvervalsers van Groot-Brittannië verworven. Dit artikel benadert Psalmanazar en zijn verzonnen identiteit van 'de Native of Formosa' vanuit een context die nog niet eerder is belicht, een controversie die in de jaren 1690 begon, de Battle of the Books. Het artikel analyseert eerst één van de felste debatten in de strijd, over de authenticiteit van de brieven van Phalaris, in het licht van de thema's van de eerste twee artikelen, respectievelijk de filologische perceptie van vervalsing en het illusionisme in de kunsten. Richard Bentleys benadering van de brieven en de methodologie die hij

gebruikte om deze als vervalsing te ontmaskeren volgden de traditie van Joseph Scaliger en Isaac Casaubon, terwijl het kamp van de Ancients naar aspecten van artistiek illusionisme, met name de notie van *living presence*, verwees in zijn verdediging van de brieven.

Het debat over de identiteit van George Psalmanazar volgde kort op de controverse rondom Phalaris en dit artikel plaatst de receptie van Psalmanazars bedrog in de context van de Battle of the Books. Deze benadering biedt nieuwe antwoorden op oude vragen, bijvoorbeeld waarom de Royal Society (het hoofdkwartier van de Moderns) zoveel aandacht voor Psalmanazar had, en nieuwe inzichten in de receptie van Psalmanazar, met name in de rol die *living presence* hierbij speelde. Het artikel werkt dit verder uit in een discussie over Psalmanazars optreden in twee 18de-eeuwse literaire teksten: een nepadvertentie van Sir Richard Steele die in 1711 in *The Spectator* verscheen en de tekst die lang Psalmanazars grootste 'claim to fame' zou zijn, Jonathan Swifts satire *A Modest Proposal* (1729).

5. The Pleasure of Being Deceived: Spectatorship in the Arts and Other Deceptions in 18th-Century England

Het laatste artikel gaat in op de nasleep van twee 18de-eeuwse misleidingen: het geval van Mary Toft (1726) en de Great Bottle Hoax (1749). Zoals in het 18de-eeuwse Engeland gebruikelijk was, ging de ontmaskering van deze gevallen gepaard met een overvloed aan pamfletten en prenten. Ik bespreek drie hiervan en laat zien dat ze zowel impliciet als expliciet reflecteren op de relatie tussen illusie in de kunst en vervalsing. In het geval van Mary Toft zal ik me vooral richten op William Hogarths prent *Cunicularii or The Wise Men of Godliman in Consultation* (1726), waarin Toft omringd wordt door de eminente artsen die - tegen alle wetenschappelijke bewijzen in - geloofden dat ze konijnen baarde. Op het eerste gezicht lijkt de prent misschien een simpel voorbeeld van *Schadenfreude*, maar bij nadere beschouwing bevat deze een aantal visuele verwijzingen die voortborduren op zowel het 17de-eeuwse discours over het illusionaire karakter van de kunst als 18de-eeuwse ontwikkelingen in de benadering van de artistieke illusie.

Het tweede deel van het artikel gaat in op de nasleep van de Great Bottle Hoax. Mijn bespreking concentreert zich op twee specifieke commentaren die verschenen in de weken nadat het woedende publiek het New Theatre had vernield. *A Letter to the Town Concerning the Man and the Bottle* (1749), een anoniem pamflet, gaat in op twee belangrijke aspecten van theatrale illusie: de plicht die het theater naar

het publiek heeft om zijn kunstmatige status te verbergen en de manier waarop het theaterpubliek reageert op illusies. George Bickhams prent *The Bottle Conjurer, from Head to Foot, without Equivocation* (1749) plaatst twee soorten bedriegers tegenover elkaar: Philip Stanhope, de Graaf van Chesterfield, die volgens Bickham verantwoordelijk was voor het plaatsen van de *Bottle Hoax* advertentie, en Samuel Foote, toneelschrijver, acteur en manager van het arme New Theatre. Net als Hogarths *Cunicularii*, gaat Bickhams prent dieper in op de 17de-eeuwse visuele vergelijkingen tussen kunstenaars en vervalsers, maar in tegenstelling tot Goltzius en Dou, presenteert Bickham morele bezwaren tegen de creative forgery van Chesterfield en oordeelt hij onverhuld en hard over vervalsing en haar negatieve invloed op de wereld.